

KOMMUNEVALGPROGRAM

Toppkandidatene: Anja Ristad, Morten Harper og Aase Lidal

SOSIALISTISK VENSTREPARTI I STJØRDAL PROGRAM 2015-2019

#takampen

SV: EN POLITIKK FOR FRAMTIDA

Å drive politikk er å prioritere. Derfor mener vi en god og moderne skole i Stjørdal og nok rimelige barnehageplasser er viktigere enn lite skatt for de som allerede har mest. Vi mener at et godt og pålitelig kollektivtilbud er viktigere enn firefelts motorveier. Et skikkelig velferdstilbud skal være tilgjengelig for folk over hele kommunen – ikke bare i sentrum. Derfor ønsker Stjørdal SV å gjennomføre en distriktpolitikk som tar vare på nærbutikken, grendeskolen, barnehagen, kollektivtilbudet, og å bygge ut nye og ta vare på eksisterende næringer i hele Stjørdal kommune.

I dag fattes alt for mange beslutninger for langt unna dem det angår. SV ønsker et levende folkestyre. Derfor vil vi at alle de som bruker velferdstjenester – som skoler eller sykehjem – skal få reell medbestemmelse i sin egen hverdag. SV ønsker offentlige velferdstjenester som er tilpasset hver enkelt bruker, og som tar hensyn til at folk er forskjellige.

I vårt valgprogram beskriver vi de mest sentrale sakene vi i Stjørdal SV brenner for, og hvilke saker vi ønsker å prioritere i vårt arbeid de neste fire årene. Har du spørsmål eller kommentarer, håper vi du tar kontakt og deler din mening med oss.

God lesning!

Aase Lidal

Leder Stjørdal SV

Hvorfor være aktiv i Stjørdal SV?

Gjennom medlemskap i Stjørdal SV vil du selv kunne legge lista for ditt engasjement. Vi er alltid på utkikk etter deg som har lyst til å bidra aktivt, men ingen må engasjere seg mer enn de selv vil. I kommende fireårsperiode ønsker vi også å satse enda mer på medlemsmøter, debattmøter og annen aktivitet som kan stimulere til meningsutvekslinger. Dette er en god mulighet for deg til å se hva som foregår på innsida av SV-laget vårt. Vi er i dag ganske mange som drar lasset, men jo flere kloke hoder samlet på ett sted jo bedre.

Du finner oppdatert informasjon om aktiviteten i Stjørdal SV på Facebook.

LEVENDE BYGDER KREVER ET LEVENDE LANDBRUK

Gårdsbruk i drift er viktig for å sikte mattrygghet, for å holde kulturlandskapet åpent og for å skape grunnlag for bosetting og sysselsetting i distriktene. I Stjørdal har det i de siste åra vært en nedgang i det totale arealet av dyrka- og dyrkbar jord. Det er også mye areal som er blitt omdisponert til andre formål enn landbruk. Fra 2004 til 2014 er det blitt 1712 dekar mindre jordbruksareal i drift. Antall gårdsbruk viser også en negativ utvikling, det er nå 74 færre bruk enn i 2004. Bruken av de store beiteressursene i utmarka må prioriteres som grunnlag for produksjonen av kjøtt og melk. Det bør satses på økologisk og kortreist mat.

Stjørdal SV vil:

- ta kampen mot nedbygging av dyrka mark der det finnes alternativer, jordvernet må håndheves strengt
- at kommunen støtter nydyrkingstiltak
- sørge for at midler til spesielle miljørettede tiltak i jordbruket (SMIL) prioriteres til tiltak som fremmer husdyrhold og beitebruk
- arbeide for lokal videreføring av råvarer fra jord- og skogbruksnæring
- sikre en kvalitativ god landbruksavdeling i teknisk etat
- jobbe for grunneierens virkesrett på statsallmenningene i kommunen
- ha en tett og god dialog med faglagene i landbruket
- stimulere til produksjon, foredling og omsetning av økologiske varer som vekstnæring
- støtte opp under etablering av Bondens marked, matproduksjon og småskalaforetak
- tilstrebe at minst 20 prosent av kommunens matinnkjøp er økologisk
- påse at statlige midler som tildeles kommunen og er tenkt videreformidlet til landbruksformål, faktisk brukes på landbruket
- at Stjørdal blir en foregangskommune for produksjon og omsetning av bioenergi

EN ÅPEN OG RETTFERDIG KOMMUNE

Åpenhet, innsyn og påvirkningsmulighet overfor fellesskapsløsningene og de tjenestene som tilbys er viktig for å sikre et godt lokaldemokrati. Hensynet til miljø og alles trivsel må avgjøre planlegginga av lokalsamfunnet. Stjørdal SV ønsker mer lokaldemokrati og deltakelse i politiske prosesser. Vettet er jevnt fordelt utover i folket, og det tar SV på alvor. Innbyggerne må få mer innflytelse slik at lokalpolitikere får reell mulighet til å forme lokalsamfunnet til alles beste.

Stjørdal SV vil:

- ta kampen for å styrke lokaldemokratiet gjennom å gi innbyggerne mulighet til å delta i politiske prosesser
- ha åpne prosesser i utforming av framtidens kommune, og gi rom for reelle innspill i planprosessene fra enkeltpersoner og lokale foreninger og lag
- at kommunen har styring og kontroll over de grunnleggende velferdsoppgavene, og sier derfor nei til privatisering og konkurranseutsetting av offentlige tjenester
- at stemmeavgiving også kan skje ved videregående skole
- styrke de ansattes og tillitsvalgtes rett til å uttale seg i offentlighet
- sikre retten til anonym varsling av kritikkverdige forhold i kommunen
- at Stjørdal skal bestå som egen kommune, med fortsatt samarbeid i Værnesregionen der det er tjenlig
- kommunesammenslåing kan ikke gjennomføres uten at det er avholdt en folkeavstemning
- innføre en nødvendig og solidarisk eiendomsskatt: 5 promille for verker og bruk (næring), og 2 promille for bolig med et bunnfradrag på 2 millioner kroner. Det vil si at det blir ingen eiendomsskatt for boliger med markedsverdi under 2,5 millioner (grunnlag for skatten er 80 prosent av beregnet markedsverdi). En bolig til 4 millioner bidrar med 2400 kroner ekstra til fellesskapet.

ET BÆREKRAFTIG NÆRINGS LIV

Arbeid til alle er et grunnleggende mål for SV. En aktiv næringspolitikk skal bidra til full sysselsetting og verdiskaping innenfor naturens rammer. Dette innebærer innsats rettet til utvikling og bruk av ny kunnskap og teknologi, for å skape et framtidrettet og bærekraftig næringsliv.

Stjørdal SV vil:

- ta kampen for bedre samfunnsmessig styring på viktige sektorer, blant annet ved å si nei til delvis privatisering og konkurranseutsetting av offentlig velferd
- gjøre Stjørdal til en attraktiv kommune for flere typer næringsvirksomhet
- legge til rette for at det i større grad blir etablert virksomheter også i bygdesentraene. Etableringer på Gevingåsen og på Stormyra er en positiv start på dette, men kommunen bør arbeide for å legge til rette større næringsarealer også i Hegra og Skatval
- legge bedre til rette for kulturbaserte næringer
- videreutvikle kommunens mange ressurser innen jord- og skogbruk. SV vil satse på produksjon, foredling og omsetning av økologiske varer som vekstnæring
- gi utnyttelse av bioenergi lagret i skog konkurransedyktige vilkår. Dessuten være tidlig ute med å ta i bruk nye prosesser for annen utnyttelse av trevirket
- investere i livslang læring, forskning og nyskaping, både for å kunne bruke naturressursene best mulig, og for å skape nye og varige arbeidsplasser i Stjørdal
- at lokalt produserte varer og lokale tjenester i større grad benyttes av kommunen
- hindre sosial dumping, kommunen som innkjøper skal vise nulltoleranse overfor sosial dumping
- styrke innsatsen med å få innvandrere og flyktninger i arbeid ved for eksempel å øke antallet praksisplasser
- utvikle Stjørdal havn som en havn primært for lokalt næringsliv. En utvikling av området planlegges slik at det er mulig å kombinere næringsvirksomhet og boliger

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Stjørdal SVs mål er at kvinner og menn, nordmenn og nye medborgere skal ha rett og mulighet til å leve som likestilte og likeverdige innbyggere i Stjørdal.

Stjørdal SV vil:

- ta kampen for at Stjørdal kommune skal bygge med tanke på alle og garantere at offentlig kommunikasjon, offentlige bygg og infrastruktur er tilrettelagt for alle, uansett funksjonsgrad
- at Stjørdal kommune må bli enda mer tilgjengelig for funksjonshemmede
- at Stjørdal kommune i større grad inkluderer minoritetsspråklige i arbeidslivet
- at kommunen støtter våre nye medborgere gjennom aktivitet og tilrettelegging
- at Stjørdal kommune kartlegger årlig hvor mange ansatte de har med minoritetsspråklig bakgrunn
- at Stjørdal kommune må tilby heltidsstillinger i omsorgssektoren til de som ønsker det
- at kommunen jobber for en likestilt og feministisk arbeidsgiverpolitikk i kommende lønnsoppgjør, hvilket betyr lik lønn for likt arbeid og arbeid av lik verdi for samfunnet
- det skal gjennomføres forsøk med 6-timersdag/reduert arbeidstid i Stjørdal kommune
- at Stjørdal kommune arbeider aktivt for å få kvinner og minoriteter til å påta seg ulike verv
- at kommunen må bidra til at krisesenteret i Verdal gjøres kjent. I tillegg må kommunen ha et reelt langvarig botilbud for voldsutsatte som trenger det, og styrke samarbeidet med de øvrige kommunene som sogner til mottaket
- at det utarbeides en egen handlingsplan mot vold i nære relasjoner i Stjørdal kommune
- styrke helsestasjonen og skolehelsetjenesten
- sørge for at kommunen har et reelt tilbud for avlastning for småbarnsfamilier som opplever kortvarige kriser og som trenger hjelp til dagligdagse behov. For eksempel gjennom en familievikarordning
- at barnehager tilbakeføres til det offentlige
- at det skal innføres gratis kjernetid i barnehage og SFO

EI GRØNN FRAMTID

SV vil ta vare på naturen og friluftsområdene i Stjørdal. Særlig strandsonen er under press. Allemannsretten er noe Stjørdal SV alltid har vært en sterk forkjemper for, og det skal vi fortsette med. Kommunen skal gå foran med tiltak som reduserer klimautslippene. Bærekraftig utvikling er solidaritet med kommende generasjoner. Det er en grunnfestet del av SVs politikk. Vi eier ikke jorden vi lever på, vi låner den av våre barn.

Stjørdal SV vil:

- ta kampen for Langøra nord og sør som en naturlig buffer mot Værnes flyplass, med tilrettelegging for et skånsomt friluftsliv
- drive en aktiv bevaring av grønne områder og friområder i Stjørdal sentrum
- ta vare på leveområdene for Stjørdals postkortart, Storsalamanderen
- at statlig eid utmark i kommunen må forbli i offentlig eie, slik at kommunens innbyggere sikres god tilgang til jakt, fiske og annet friluftsliv
- sikre allemannsretten og fjerne alle forsøk på å hindre alminnelig ferdsel. Utmark skal kunne benyttes til rekreasjon og bær- og soppstaking
- at fjellstyrene i større grad skal fremme bærekraftige nærings- og friluftaktiviteter på allmenningen
- holde fast ved en restriktiv politikk for motorisert ferdsel i utmark
- forhindre inngrep i fjord og vassdrag som vil true laks og andre fiskestammer
- ruste opp de offentlige badestrendene, som Storvika og Hellstranda
- påskynde elektrifisering av Trønderbanen og Meråkerbanen, med styrket rutetilbud
- at utbygging av to spor på Trønderbanen prioriteres foran sammenhengende fire felts motorvei på E6. Det er viktig at man unngår bygging i strandsonen og over dyrkamark
- bygge flere gang- og sykkelveier, og sørge for bedre sykkelparkering i sentrum
- redusere Stjørdals klimautslipp. Kommunale bygg må gå foran ved å spare energi (ENØK) og fortsette overgangen til fornybar energi
- at nye kommunale bygninger skal innfri passivhusstandard for å spare energi og utslipp (for eksempel barnehager og skoler)
- at det hvert år blir lagt fram et kommunalt klimaregnskap med status for utslipp og tiltak, og at målene i klima- og energiplanen blir fulgt opp
- legge til rette for å redusere mengden av avfall, og opprettholde et godt tilbud for kildesortering. Sørge for opprydding av ulovlige avfallsplasser
- sikre gode fritids- og rekreasjonsområder, ikke minst i nærheten av boligstrøk og skoler
- sikre sammenheng i boligbygging og kommunens energi og klimamål. Økt innsats for å bruke vannbasert varme og redusere bruken av olje og elektrisitet til oppvarming av bygninger
- arbeide for en sentrumsplan som faktisk setter gående og syklende først, med god tilrettelegging for kollektivtransport. Parkeringsavgift for privatbiler innføres i sentrum
- fortette i sentrum for å redusere klimautslipp og spare matjord. Fortettingen må skje etter en helhetlig plan og være forutsigbar for innbyggerne. Generell byggehøyde i sentrum skal være inntil fem etasjer. Det åpnes for et fåtall høyere bygg som er begrunnet med særskilte behov, og som gir byen et utseendemessig løft uten at det går på bekostning av nabobygg eller offentlige gater og torg

VELFERD OG LIVSKVALITET

SV ønsker at alle skal ha like muligheter til et godt liv, og at alle har lik rett til velferd. SV kjemper for et solidarisk samfunn hvor de økonomiske forskjellene mellom folk er små, og vi vil kjempe for å beholde de offentlige velferdsløsningene vi har i dag. Stjørdal SV vil ha et større fokus på forebyggende arbeid. I Stjørdal satses det i alt for stor grad på brannslukking når skadene er påvist. Stjørdal SV vil snu denne trenden, med tidlig innsats som kan forebygge og sikre at skader ikke oppstår.

Stjørdal SV vil:

- ta kampen for å opprette en ny stilling som kommunepsykolog (2 for barn og unge)
- opprettholde og sikre et godt forebyggende barne og ungdomsarbeid gjennom å styrke Familieteam, Ungdomskontakt, Ungdommens hus og Helsestasjon for ungdom
- barn og unge som har behov for fysioterapi skal sikres gode tjenester ved en styrking av fysioterapitjenesten
- styrke tilbudet på psykiatritjenester i kommunen
- arbeide for en eldreomsorg med økt bemanning uten stoppeklokker. Styrke grunnbemanningen i omsorgstjenestene ved å utvide hjemmetjenesten og bygge ut døgntjenesten i hjemmesykepleien
- styrke forebygging og behandling innenfor rusfeltet i kommunen ved å gjenopprette stillingen som ruskoordinator. Gi god oppfølging av rusmisbrukere
- at unge i offentlig omsorg skal ha et tilbud som er tilpasset deres eget nivå
- at mennesker med funksjonshemninger skal ha et tilbud som er likeverdig med det som funksjonsfriske forventer
- styrke helsestasjon og skolehelsetjenesten
- sikre tilgjengelighet til alle deler av samfunnet for alle
- ha helhetlig og tilrettelagt integrering av flyktninger
- sikre rett til enkeltrom i institusjoner for alle som ønsker dette
- styrke barnevernet betydelig, slik at langt flere barn får hjelp tidlig
- ha sosialhjelpsatser til å leve av
- styrke utbygging av lavkostboliger for førstegangsetablerere
- øke den kommunale potten til startlån betraktelig
- at Stjørdal skal ha en sosial boligpolitikk med tilstrekkelig kapasitet for de som har behov for kommunal bolig både på kort og lang sikt

BARN, UNGDOM OG UTDANNING

Skal vi drive politikk for framtida, må vi gi våre barn en god og trygg oppvekst. Derfor vil SV satse kraftig på barnehager, skoler og andre tiltak for barn og unge. SV vil styrke skolen og legge grunnlaget for framtidens kunnskapsnasjon.

Stjørdal SV vil:

Barnehager:

- ta kampen for å sikre barnehageplass i familiens nærmiljø
- prioritere utbygging av offentlige barnehager framfor private
- at planlegging av nye barnehager skjer samtidig med boligplanlegging
- innføre to barnehageopptak i året
- styrke voksentettheten i barnehagene og innføre en bemanningsnorm på minst 3
- innføre søskenmoderasjon
- gjeninnføre åpne barnehager i ferien
- at barnehagenes åpningstid er fra 06.45 til 16.45
- utrede behovet for barnehagetilbud for foreldre som jobber turnus

Skole:

- arbeide for en skole med flere lærere og skolelekser framfor hjemmelekser
- få flere yrkesgrupper (barnevernspedagoger, miljøarbeidere, helsesøster, sosiallærer og lignende) inn i skolen, for å dekke flere av elevenes behov
- sikre at PPT har en ventekø på maksimum 3 måneder
- øke antall delingstimer
- styrke vedlikeholdet av skolebygningene og bedre skolens læremidler
- utvide skoledagen og gi alle tilbud om leksehjelp i barneskolen
- opprettholde grendeskolene og oppvekstsentrene i kommunen
- igangsette en ny barneskole i sentrum, som dekker det voksende behovet
- sikre ny Hegra Barneskole
- jobbe for tilbud om betydelig kompetanseløft/etterutdanning for lærere, og sette av en årlig pott øremerket investering i etterutdanning av lærere
- ha søskenmoderasjon i skolefritidsordningen
- reduksjon i satsene for SFO, slik at de som har behov for plass kan benytte seg av tilbudet

Oppvekst:

- sikre at Barnevernet har gode økonomiske rammer
- sikre at Familieteam og Ungdomskontakten har økonomiske rammer til å fortsette sin gode jobb
- se til at kommunen har minst to barne-/ungdomspsykologer

Fritid:

- utvikle flere fritidstilbud, særlig i kommunedelsentra, som for eksempel skateboardramper og ballbinger

- jobbe for billigere og bedre kollektivtilbud til/fra kommunedelsentra, og innføring av ungdomskort
- innføre kulturkort for ungdom
- støtte tiltak som gir kommunens barn/-unge et bredere fritidstilbud
- sikre at leieprisen i Kimen blir lav nok til at lag/foreninger har mulighet til å leie lokaler, slik at Kimen kan tilby kulturaktiviteter for hele befolkningen.

KOMMUNIKASJONSMULIGHETER FOR ALLE

Stjørdal må satse langt mer på miljø- og klimavennlige transportformer som tog, buss og sykkel. Kollektivtransport er en billig og effektiv transportform, men tilbudet må være tilpasset de behovene passasjerene har. I tillegg til dette må vi i langt større grad prioritere å skille gående/syklende fra biltrafikk gjennom bygging av et omfattende gang- og sykkelveinett i kommunen. Stjørdal SV vil at flere områder i sentrum får redusert biltrafikk gjennom etablering av miljøgater og bilfrie soner. Butikksentre skal gis mulighet til gode parkeringsløsninger, men mengden overflateparkering må reduseres.

Stjørdal SV vil:

- ta kampen for å etablere fylkeskommunens bestillingstransport slik at også innbyggerne i Stjørdal kan få taxi-transport til nærmeste rutegående kommunikasjonsmiddel til busspris.
- utvide rutetilbudet til Pendelen både med flere ruter og hyppigere avganger.
- at ungdom skal få rimeligere kollektivreiser i kommunen.
- senke prisen for bruk av Pendelen til tyve kroner, med 50 prosent rabatt for ungdom og honnør
- bedre tilrettelegging for pendling med bus og tog til/fra Stjørdal, særlig med en ny regulering av stasjonsområdet i sentrum
- bygge og drive parkeringshus/-kjellere i randsonen rundt sentrum og prioritere parkeringshus ved jernbanen for pendlere som ønsker å bruke kollektivtrafikk
- etablere "Sykkelbyen Stjørdal" hvor sykkelveier er tilrettelagt sammenhengende mellom bygdesentrene og sentrum. Bygge sykkelveier til skoler og oppvekstsentre. Raskt etablere en langt bedre sykkelparkering i stasjonsområdet i sentrum
- særlig arbeide for at disse gang- og sykkelveiene blir bygd raskt: Elvran skole (fylkesvei 705 fra Sætnan boligfelt til kapellet), sammenhengende gang- og sykkelvei Hegra-Stjørdal (langs E14), Innherredsveien på Kvislabakken, Kirkeveien mellom Hognesaunet og Øyanvegen, samt Skjelstadmark oppvekstsenter (fylkesvei 752, mellom Skjelstadfeltet og oppvekstsentret)
- ruste opp "Route 26" som sykkelstrekning for mosjonister

ET LØFT FOR KULTUR, IDRETT OG FRIVILLIG ARBEID

Stjørdal SV arbeider for et aktivt kulturliv med et mangfold av arenaer for deltakelse, utfoldelse og opplevelse. Det innebærer at SV vil arbeide for å utvikle kulturetaten gjennom større tjenestetilbud, satsing på samarbeidet med det frivillige kulturlivet og utvikling av tydelige kulturarenaer for ungdom. Det er viktig å ta vare på de kulturarenaer som finnes i dag, men vi må også videreutvikle tilbudet.

Stjørdal SV vil:

- ta kampen for å øke bemanningen på Carbon og legge til rette for at ungdom har mulighet til å leie lokaler til ungdomsstyrte prosjekter innen musikk, dans og teater
- at Stjørdal kommune har en mer aktiv rolle for å tilrettelegge for frivillig arbeid, og gjennom en frivillighetsplan stimulere til mer samarbeid. Frivillighetssentralen er en svært viktig aktør i dette arbeidet, og kommunen må i langt større grad bidra til videreutviklingen av den
- styrke samarbeid og samspill mellom kulturetaten, frivillig kulturliv og ulike interesseorganisasjoner lokalt som f.eks organisasjoner for flyktninger og innvandrere, NFU, FFO
- støtte og påvirke kulturarrangement som Blues in Hell og Steinvikholm Musikkteater/Opera Trøndelag, som sentrale arenaer hvor vi kan samle og videreutvikle kulturkreftene i kommunen
- ta vare på det historiske særpreget knyttet til arkitektur og grønne områder i byutviklingssaker
- ha gratis halleie for ungdom opptil 18 år
- arbeide for bygging av en basishall for idrettsaktiviteter i sentrum
- gjennomføre den planlagte skateparken i sentrum
- arbeide for realisering av et bergkunstmuseum
- arbeide for at kulturhuset Kimen blir en levende kulturarena for alle kommunens innbyggere
- etablere et tilbud for døgnåpent utlån av bøker på biblioteket
- endre kirkerommet i Kimen til et livssynsnytralt seremonirom. Kulturhusets fasade skal ikke bekles med bestemte religiøse symboler